

**GUIA DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA
SOCIAL DE L'AJUNTAMENT DE
SANT JOAN DE VILATORRADA**

ÍNDEX

Introducció

Marc normatiu de referència

Criteris d'aplicabilitat

Condicions socialment responsables

Mesures en matèria d'igualtat de gènere i equitat

Mesures en matèria d'assegurament de condicions laborals favorables/estables

Condicions ambientalment responsables

Condicions de solvència

Condicions d'adjudicació i condicions especials d'execució

INTRODUCCIÓ

L'Ajuntament de Sant Joan de Vilatorrada vol incorporar en la compra pública municipal objectius de justícia social, sostenibilitat ambiental i codi ètic.

La Llei de Contractes del sector públic (en endavant LCSP), recull en el seu Preàmbul quins són els principis que han inspirat la redacció i aprovació d'aquesta llei, fixant com a un dels objectius essencials el d'obtenir contractacions amb una millor relació qualitat-preu.

En aquesta línia, s'estableix en l'article 1.3 de la LCSP, que en ***la contractació pública s'ha d'incorporar de manera transversal i preceptiva criteris socials i mediambientals sempre que tinguin relació amb l'objecte del contracte (...), així com una major i millor eficiència en la utilització dels fons públics. També s'ha de facilitar l'accés a la contractació pública de petites i mitjanes empreses, així com de les empreses d'economia social.***

Això implica que el disseny de les licitacions no només s'enfoqui en adquirir un producte, servei o obra sinó que també tingui en compte altres aspectes relacionats amb el contracte que tindran afectacions en la nostra societat.

En aquest context, s'elabora aquesta ***guia*** de Contractació Socialment Responsable, el qual recull les condicions que s'hauran d'aplicar en tots els procediments de contractació de l'Ajuntament de Sant Joan de Vilatorrada que puguin.

MARC NORMATIU DE REFERÈNCIA

Aquesta **guia** s'ha elaborat tenint en compte el marc de referència normatiu general que es detalla a continuació:

- Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic.
- Codi ètic i de conducta en la contractació pública aprovat per Acord GOV/226/2023, de 7 de novembre, al qual l'Ajuntament de Sant Joan de Vilatorrada es va adherir mitjançant acord de Ple de la Corporació del dia 21 de març de 2024.

CRITERI D'APLICABILITAT

Com a criteri general d'aplicació, s'estableix l'obligació d'incorporar condicions socialment responsables a tota la contractació de l'Ajuntament de Sant Joan de Vilatorrada sotmesa a licitació, atenent al seu objecte i sempre d'acord amb les condicions que preveu la normativa de contractació pública.

Per tant, en el cas de que es consideri que una contractació no és susceptible d'incorporar aquestes condicions, serà necessari motivar-ho i justificar-ho adequadament en la documentació necessària prèvia que ha de constar a l'expedient de contractació.

En tot cas, la incorporació d'aquestes condicions es farà respectant els principis que han de regir la contractació dels Estats de la UE, els quals estan incorporats a la LCSP, que es resumeixen en:

- Concurrencia
- Transparència
- Llibertat d'accés
- No discriminació
- Publicitat
- Igualtat de tracte

Les condicions socialment responsables estaran vinculades amb l'objecte del contracte i es fixaran atenent al principi de proporcionalitat entre la finalitat/objectiu a assolir, l'objecte del contracte i la resta de condicions essencials de cada contractació.

Es seleccionaran les condicions més adequades per a cada contracte tenint en compte la naturalesa i finalitat de l'objecte, entre les següents:

- ⇒ Condicions socialment responsables
 - Condicions socials laborals
 - Condicions relatives a la igualtat de gènere
 - Condicions d'afavoriment de l'accés de les pimes a la contractació pública.
- ⇒ Condicions ambientalment responsables
- ⇒ Condicions relacionades amb les conductes èticament responsables

Aquestes condicions es podran incorporar com a:

- Condicions de solvència
- Criteris d'adjudicació
- Condicions especials d'execució
- Condicions tècniques obligatòries

⇒ CONDICIONS SOCIALMENT RESPONSABLES

L'article 28 de la LCSP estableix *“les entitats del sector públic valoraran la incorporació de consideracions socials, mediambientals i d'innovació com a aspectes positius en els procediments de contractació pública i han de promoure la participació de la petita i mitjana empresa i l'accés sense cost a la informació (...)”*

En la mesura del possible, en les licitacions gestionades per l'Ajuntament de Sant Joan de Vilatorrada s'inclouran condicions que afavoreixin la qualitat social de la contractació, sempre en el marc que estableix la LCSP.

Els àmbits que poden incidir en la qualitat social poden ser els següents:

- Condicions socials aplicables al contracte
- Condicions que afavoreixin el respecte a la perspectiva de gènere en els contractes
- Condicions que dotin a la contractació d'uns principis ètics

Aquestes condicions es podran fixar:

- **Com a criteri de solvència tècnica/professionals dels licitadors**
- **Com a criteri d'adjudicació**
- **Com a condició especial d'execució.**

Les persones responsables dels contractes hauran d'incorporar aquelles condicions socials que siguin adients, en relació a l'objecte del contracte, sempre que sigui possible.

Es tindran en especial consideració la incorporació de condicions relatives a:

- ➔ Ètica en la contractació pública
- ➔ Mesures en matèria d'igualtat de gènere (*)
- ➔ Afavoriment de la contractació de personal en situació de risc d'exclusió social
- ➔ Mesures que permetin l'accés de les PIME a la contractació
- ➔ Condicions relacionades amb millores laborals (conciliació/horaris, etc.) (*)
- ➔ Obligacions específiques per als subcontractistes, en matèria de contractació socialment responsable.

➔ Mesures en matèria laboral favorables/estables

Atenent al seu àmbit i tipologia, les condicions que es relacionen a continuació es podran utilitzar com a condició de solvència, com a criteri d'adjudicació o com a condició especial d'execució.

- ➔ Adscriure a l'execució del contracte a personal amb contractacions indefinides
- ➔ Transformar a indefinits els contractes de personal adscrit a l'execució

- Proposar plans de promoció de la plantilla adscrita a l'execució del contracte
- Proposar la realitzar de formació específica al personal adscrit a l'execució del contracte en la matèria
- Pla de conciliació familiar-laboral en el marc de l'execució del contracte
- Incorporar mesures que permetin assegurar el compliment de les obligacions salarials previstos en els convenis sectorials que siguin d'aplicació en la prestació dels serveis a contractar
- Disposar/elaborar procediments de conciliació i instruccions de treball per la protecció de la salut laboral (mesures d'anàlisi del nivell de satisfacció, sinistralitat, absentisme, etc.)
- Incorporar mesures concretes de conciliació: límits als horaris d'inici i finalització de les reunions
- Incorporar propostes d'inclusió de teletreball en l'execució del contracte
- Disposar/elaborar una proposta relativa a avantatges retributius en el marc del contracte
- Incorporar i/o adscriure a l'execució del contracte persones en situació de risc d'exclusió social
- Incorporar compromisos de subcontractació amb empreses d'inserció social determinades prestacions (embalatge, lliuraments, etc.)

→ Mesures en matèria d'igualtat de gènere i equitat

Atenent al seu àmbit i tipologia, aquestes condicions es podran utilitzar com a condició de solvència, com a criteri d'adjudicació o com a condició especial d'execució.

- Incorporació de dones a l'equip d'execució del contracte
- Incorporar un determinat percentatge/volum/número de dones en llocs de treballs de gerència, qualificats i de responsabilitat relacionades amb l'execució del contracte (coordinacions, supervisions, etc.)
- Disposar o elaborar un protocol de tractament i prevenció de situacions d'assetjament sexual o per raó de gènere (relacionat amb l'objecte contractual)
- Disposar o elaborar un protocol d'actuació davant la violència de gènere en l'àmbit de l'empresa (relacionat amb l'objecte contractual)
- Incorporació de condicions que permetin assegurar la igualtat de tracte en matèria retributiva entre homes i dones

→ Mesures d'afavoriment de les PIMES a la contractació pública

Per facilitar la participació de les PIMES cal recordar que la divisió en lots de l'objecte del contracte, sempre que sigui possible, constitueix la regla general, cas de no aplicar-ho, s'haurà de justificar la decisió de no fer-ho.

A més, s'ofereix la possibilitat de limitar el número de lots a que es pot presentar oferta, i el número de lots que pot adjudicar-se a una sola empresa licitadora.

⇒ **CONDICIONS AMBIENTALMENT RESPONSABLES**

En la mesura del possible, en les licitacions gestionades per l'Ajuntament de Sant Joan de Vilatorrada s'inclouran condicions que afavoreixin la qualitat ambiental de la contractació.

Aquestes condicions es podran fixar:

- **Com a criteri de solvència tècnica/professionals dels licitadors**
- **Com a criteri d'adjudicació**
- **Com a condició especial d'execució.**

Les persones responsables dels contractes hauran d'incorporar aquelles condicions socials que siguin adients, en relació a l'objecte del contracte, sempre que sigui possible.

Alguns exemples o propostes de clàusules:

Condicions de solvència

- Adscriure a l'execució del contracte tècnics amb formació específica en matèria ambiental.
- Disposar d'un pla de reducció d'emissions de GEH (gasos efecte hivernacle)
- Utilització en l'execució del contracte de productes que disposin d'etiquetes ecològiques (ecoetiquetes): ecoetiqueta o distintiu de qualitat ambiental.

Condicions d'adjudicació i condicions especials d'execució

- Elaborar un pla ambiental específic per l'execució del contracte
- Elaborar un pla de gestió de residus específic per l'execució del contracte
- Adscriure a l'execució del contracte un tècnic amb formació específica en matèria ambiental.
- Realitzar formació específica en matèria ambiental (al personal de la contractista o bé al personal municipal)
- Adscriure mitjans tècnics a l'execució del contracte amb baix impacte sonor.
- Adscriure mitjans tècnics a l'execució del contracte amb baix impacte lumínic.
- Adscriure mitjans tècnics a l'execució del contracte elements que mesurin la reducció de l'impacte ambiental o que permetin obtenir dades per la seva quantificació.

- Adscriure a l'execució del contracte mitjans que assegurin un ús racional dels recursos naturals (aigua, electricitat, combustible...)
- Adscriure a l'execució del contracte mitjans tècnics que optimitzin l'eficiència energètica (baix consum)
- Disposar d'un pla de reducció d'emissions de GEH (gasos efecte hivernacle)
- Utilització en l'execució del contracte de productes que disposin d'etiquetes ecològiques (ecoetiquetes): ecoetiqueta o distintiu de qualitat ambiental.
- Disposar d'un pla de càlcul i reducció de la petjada de carboni en l'execució del contracte.
- Utilitzar vehicles amb etiqueta 0 o ECO (elèctrics/híbrids/baixes emissions): com a criteri de solvència, criteri d'adjudicació o condició especial d'execució.
- Realitzar els desplaçaments del contracte amb mitjans que afavoreixin la reducció de contaminació (vehicles elèctrics/híbrids/transport públic...): com a criteri d'adjudicació o condició especial d'execució.
- Realitzar un procés per a obtenir el distintiu de garantia de qualitat ambiental per a la flota: com a criteri d'adjudicació o condició especial d'execució.
- Adscriure a l'execució del contracte maquinària específica (excloent eines de mà) que incorporin elements per a la minimització de l'impacte ambiental (sonor/lumínic, etc.)
- Minimitzar l'impacte visual dels tancaments d'obra.
- Utilitzar materials amb menor impacte en el seu cicle de vida.
- Utilitzar materials amb tècniques de baix impacte ambiental.
- Aplicar solucions basades en la protecció de la natura.
- Incorporar solucions de promoció de la reutilització, reciclatge i recollida de residus basades en un sistema d'economia circular.
- Utilitzar materials elaborats amb matèria reciclada
- Utilitzar materials amb ecoetiqueta
- Utilitzar materials que disposin d'informació ambiental relacionada amb el seu cicle de vida
- Substituir equips de combustió fòssil per fonts d'energia renovable
- Utilitzar guants reutilitzables
- Utilitzar recipients alternatius a les bosses de plàstic per a la recollida de residus

- Utilitzar productes de neteja respectuosos amb el medi ambient
- Utilitzar consumibles de paper/cel·lulosa provinents de fibra cel·lulosa 100% reciclats i sense blanquejar
- Limitar l'ús de desinfectants a zones necessàries
- Utilitzar productes amb etiqueta ambiental
- Utilitzar materials reciclables per embalar els materials
- Utilitzar distintius informatius que afavoreixin la recollida selectiva
- Valorar la qualitat ambiental dels productes amb l'acreditació d'etiqueta ecològica o similar
- Fomentar processos productius respectuosos amb el medi ambient i la implantació de sistemes de gestió ambiental i/o etiquetes ambientals dels seus productes.

En cas que alguna des les condicions anteriors sigui incorporada com a condició especial d'execució, seran obligatòries al llarg de l'execució del contracte. El seu incompliment, atenent a la seva gravetat, afectació al contracte i altres condicions que s'hagin pogut preveure al mateix, podrà comportar l'adopció de les mesures previstes en el contracte, les quals podran derivar en la tramitació d'un expedient per incompliment o inclús la resolució contractual.

Per obtenir els models textuais validats, és recomanable visitar els portals web de contractació de l'Agència de Contractació Pública de Catalunya, Ajuntament de Barcelona - Contractació Pública Sostenible, per exemple, i consultar les darreres versions de les seves **Guies i Protocols d'Incorporació de Clàusules Socials i Ambientals**.

⇒ **CONDICIONS RELACIONADES AMB LES CONDUCTES ÈTICAMENT RESPONSABLES**

L'Ajuntament de Sant Joan de Vilatorrada està adherit al codi ètic i de conducta en la contractació pública aprovat per Acord GOV/226/2023, de 7 de novembre, mitjançant acord de Ple de data 21 de març de 2024, el contingut del qual es dona per reproduït i vigent.